

ÉLNI /LIVING

V. ker, Kossuth Lajos u. 18.
www.puskinmozi.hu

OROSZ FILMNAPOK

VÁLOGATÁS A KINOTAVR FESZTIVÁL FILMJEIBŐL

2013. ÁPRILIS 25-28.

PUSKIN MOZI

Mi a mozi?

1895 december 28-án a Lumiere-fivérek nem a mozgóképet és annak vetítését találták fel. Az első nyilvános filmvetítést találták fel. Azóta a mozik tömegeket vonzanak: a nézők elfoglalják helyüket és arra várnak, hogy kialudjanak a fények, a varázslatos pillanatra, amikor a vetítövászón életre kel. Éppen ezért, bár ma már akár egy matchboxszal is forgathatunk filmet, amit azonnal megmutathatunk milliónyi internet felhasználónak, a vágy, hogy „moziba menjünk”, nem fog eltűnni: csökkenhet, mint ahogy ez Oroszországban is történt tíz évvel ezelőtt, vagy újraéledhet, mint manapság, de soha nem fog eltűnni.

Éppen ezért, a filmfesztiválok mindig fontos elemei voltak és lesznek a klasszikus filmes folyamatnak, bármilyen külső változások történjenek. A filmfesztiválok követik a moziipar változásait, de befolyásolják és alakítják is. Talán olyan missziót hajtanak végre, mely korábban a klasszikus filmkritika előjoga volt. Ma, amikor a kritika promócióvá alakult át, a fesztiválok váltak szakértői platformmá, melyek egyszerre kínálnak lehetőséget a nézőknek és a filmkészítőknek is, hogy rálás- sanak és elgondolkodjanak a filmművészet fejlődésén.

Talán itt az idő, hogy felszólítsuk a filmes kutatókat, a szakmabelieket és a szponzorokat: „Fesztivált a kritikusoknak!” Nyissanak új filmes fórumokat, észben tartva, hogy a modern filmfesztivál egyenértékű egy rangos filmkritikával: elkötelezett a nemzeti filmművészet helyi problémáinak és fejlődésének. És ha egy ilyen filmfesztivált rendeznénk minden egymillió vagy nagyobb orosz városban, úgy vélem, megváltozna a filmiparunk. Nem kell majd magyaráznunk, mi jó és mi rossz. A nézők az új fesztivál hatására megtalálják a maguk válaszait.

Igazat szólok, ha azt állítom, a Kinotavr pontosan erre a folyamatra kötelezte el magát – a filmek válogatásától a díjak kiosztásáig. A Szocsiban megrendezett orosz filmmustra a komoly orosz filmek fő platformja lett. Itt új stílusok alakultak ki, új tendenciák születtek. Az orosz film innen indul hódító útjára a világ fesztiváljaira.

Győzteseink persze nem okvetlenül a kasszák bajnokai. A komoly filmeknek nem ez a célja, még abban a békebeli időszakban sem, amikor mindenki hetente többször járt moziba. Mégis, a felfedezések a forma, a stílus terén, és a téma iránti érzékenység, mely a szocsi filmek sajátja (és az is kell, hogy legyen!) hatást gyakorol az orosz fősodorra. Nincs ellentét a mainstream és a művészfilmek között. Békésen léteznek egymás mellett, kiegészítik és gazdagítják egymást. És még ha az előbbi a filmipar működése szempontjából kiemelkedően fontos is, az utóbbi nem hagyja, hogy elfelejtsük, a film művészet.

Az új orosz film létrehozóinak a Kinotavr segített abban, hogy lássák és megvitathassák kollégáik munkáit. És nem csak Oroszországban: most először a Kinotavr elhozza a 2012-es fesztivál visszhangját a magyar fővárosba, és remélhetőleg nem ez lesz az utolsó alkalom!

Sitora Alijeva

a Kinotavr, a Szocsi Filmfesztivál programigazgatója

Köszönet az Orosz Filmnapok megszervezésében nyújtott segítségéért:

- **Birgit Breumersnek,**

A Film Studies at the Aberystwyth professzorának,
az Institute for Advanced Studies of the CEU Budapest vendégelőadója

- **Sitora Alijevának,**

a Kinotavr, a Szocsi Filmfesztivál programigazgatójának

- **Oksana Sarkisovának,**

az OSA tudományos munkatársának.

- **Valerij Platonov úrnak,**

az Orosz Kulturális Intézet igazgatójának

- a **Cirko Film Kft** - nek

A Hang, amely visszhangzik...

A Kinotavr Oroszország legfontosabb filmes eseménye, az orosz filmek legnagyobb versenye, mely lehetőséget biztosít a filmesek és a producerek közötti párbeszédre is, hazai és nemzetközi kritikusok és megfigyelők részvételével. Alexander Rodnyanszkij producer és Sitora Alijeva programigazgató irányítása alatt a fesztivál megalapozta elismertségét az ország határain belül és kívül is, és egyfajta kirakatként bemutatta a külföldi fesztivál-válogatóknak, kritikusoknak és producereknek az orosz filmművészet legfrissebb kísérleteit és trendjeit. És ez nem minden: a rövidfilmes szekció igazi látványossággá vált az utóbbi években, melynek során számos fiatal rendező itt mutatja be rövidfilmjeit – gyakran vizsgamunkáit – mielőtt továbblépne az egészestés filmek felé. Sokuk filmje kerül aztán a versenyszekcióba vagy vesz részt nemzetközi filmfesztiválokon, gondoljunk csak Bakuradze, Dimitrij Mamulija vagy Mihail Szegal nevére. Sőt, a Kinotavr pitch üléseket szervez az új projekteknek, ahol fiatal producerek és rendezők sajátíthatják el ezt a technikát, mielőtt sikeresen tálnák filmtervüket, és nem csak a Kinotavr-nál. Emiatt nem lehet túlértékelni a Kinotavr szerepét, hiszen gazdag és termékeny táptalajt biztosít az orosz filmművészet számára.

Kutatóként és az orosz film szakértőjeként abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy több mint 15 éven át vehettem részt a Kinotavr-on. A fesztivál hangja elég erős, hogy Magyarország fővárosáig is elérjen április végén. Ekkor érkezik meg az első Kinotavr „visszhang” Budapestre, a lehető legmegfelelőbb helyre, a Puskin moziba. Ez a „Visszhang” magába foglalja a tavalyi Kinotavr versenyprogramjának néhány főbb eseményét, számos nemrégiben készült, már magyar forgalmazóval is rendelkező filmmel együtt, és egy animációs programot is - mely a 2013 kora tavaszán megrendezett Szuzdali Animációs Fesztivál kisebb visszhangja.

Bízom benne, hogy ez az “Orosz filmnapok” legalább akkora lelkesedést gerjeszt majd a magyar fővárosban az orosz filmművészet iránt, mint amekkora az én tizenöt éve tartó szenvedélyes munkámat fűti.

Birgit Beumers, az Orosz Filmhét kurátora

A Film Studies at the University of Aberystwyth (Wales) professzora, az Institute for Advanced Studies of the CEU Budapest vendég előadója

Sitora Alijeva

Birgit Beumers

PROGRAM

2013.04.25. (CSÜTÖRTÖK)

Metropolis terem
20:00 KÖDBEN

2013.04.26. (PÉNTEK)

Metropolis terem
20:00 ÉLNI

Amarcord terem
20:30 FAUST

2013.04.27. (SZOMBAT)

Metropolis terem
18:00 A LÁZADÁS NAPJA
20:00 LEGYEN MEG AZ Ő AKARATA...

Amarcord terem
20:30 ANIMÁCIÓS FILMVÁLOGATÁS

2013.04.28. (VASÁRNAP)

Metropolis terem
18:00 MARXNAK
20:00 MAI MESÉK

Amarcord terem
20:30 TÉLI UTAZÁS

TÉLI UTAZÁS
(YURIYEV DEN / YURI'S DAY)
2012, orosz filmdráma

Április 28. 20.30
Amarcord terem

Ljuba, egy 50 év körüli operaénekesnő. Nemzetközi karrierje miatt kénytelen volt elhagyni szülőföldjét, Oroszországot, hogy aztán a világ nagyvárosaiban léphessen fel. A fiával együtt hagyta el az országot, aki akkor még annyira fiatal volt, hogy alig van emlékképe hazájáról. Ljuba úgy dönt, hogy elviszi egy utolsó utazásra a fiát a faluba, ahol született. Yuriev, egy távoli kisváros a semmi közepén.

Ljuba megmutatja Andrejnek a város csodálatos templomát, az egyetlen szépséget a közel s távol. Andrej felmegy, hogy megnézze a harangot és amikor egy óra elmúltával sem jön vissza, anyja aggódni kezd. Andrej egyszerűen eltűnik. Elkezdődik Ljuba kálváriája. Egyedül kószál a hideg, téli utcákon és elkeseredetten keresi a fiát. Sokszor tűnik úgy, hogy már megtalálja, de minden egyes esetben az utolsó pillanatban kiderül, hogy mégsem ő az. Az egyre rejtélyesebb történet középpontjában mindvégig a fiát kétségbeesetten kereső anya áll.

Rendező: Kirill Serebrennyikov, Forgatókönyvíró: Jurij Arabov
Operatőr: Oleg Lukicsov, Zene: Szergej Nevszkij, Vágó: Olga Grinspun
Szereplők: Ksenia Rapoport, Roman Shakov, Jevgenyia Kuznyetsova
Szergej Sosnovszkij, Szergej Medvegyev, Igor Kripunov

KÖDBEN
(V TUMANE / IN THE FOG)
német-országi háborús filmdráma, 127 perc

Április 25. 20.00
Metropolis terem

ÉLNI
(ZSIZNI / LIVING)
országi filmdráma, 120 perc

Április 26. 20.00
Metropolis terem

A Szovjetunió nyugati határvidéke, 1942-ben: a német megszállás alatt álló területen a helyi partizánok brutális ellenállást folytatnak.

Kisiklatnak egy vonatot nem messze a falutól, ahol Szuszenya él a családjával. A vétlen Szuszenyát a németek a szabotőrökkel együtt elfogják, de a felelős tiszt úgy dönt, hogy nem végzi ki őt a többiekkel együtt, inkább szabadon engedi. Szuszenyát emiatt árulónak bélyegzik a helyiek, és a partizánok közül Burov és Vojtyik a keresésére indulnak, hogy bosszút álljanak rajta. A sűrű erdő mélyén azonban a barátság vagy az ellenségeskedés nem számít már, de az árulás és a hősiesség közötti határ is eltűnik.

Rendező: Szergej Loznyica, Forgatókönyvíró: Szergej Loznyica, Vaszilij Bikov
Operatőr: Oleg Muţu, Producer: Heino Deckert, Vágó: Danielius Kokanauskis

Szereplők:

Vlagyimir Szvirszkij, Vladiszlav Abasin
Szergej Koleszov, Nyikita Peremotovsz

2012 Cannes-i Filmfesztivál: FIPRESCI-díj

Az élet értelme nem csupán a napi betevőért való létezés. Az ember érezhet és szenvedhet, szerethet és élheti a sorsát, még akkor is, ha ez a sors megfosztja életét legértékesebb kincseitől: a szeretteitől. Kegyetlenül és váratlanul veszi el őket, ahogy a film hőseivel is történik. Megfosztja őket az élet értelmétől és az élni akarástól. Megfosztja őket a világ teljességétől. De hőseink nem hajlandók elfogadni a vereséget: kihívják a sorsot, harcra szállnak a végzet ellen, és eljutnak tűrőképességük határáig. Azután még annál is tovább...

Írta és rendezte: Vaszilij Sigarev, Fényképezte: Alisher Khamidkhozajev
Látványtervező: Ljudmila Djupina, Jelmez: Viktoria Kalmikova
Zene: Pavel Dodonov, Hang: Vlagyimir Golovnitskij, Vágó: Darja Danilova
Producer: Roman Borisevics, Alexander Kusajev
Gyártó: Production Film Company KOKTEBEL, az Orosz Kulturális Minisztérium támogatásával
Szereplők: Jana Trojanovsz, Olga Lapsina, Alexej Filimonov, Jevgenyij Syty, Anna Ukoljova, Dmitrij Kulicskov

2012 Tesszaloniki Nemzetközi Filmfesztivál – Legjobb látvány
2012 Rotterdami Nemzetközi Filmfesztivál – “Tigris Díj” jelölés - Vaszilij Sigarev
2013. Kinotavr Fesztivál – Legjobb rendező, Legjobb operatőr, Filmkritikusok díja
2012 Go East Filmfesztivál – Arany Liliom díj

FAUST

orosz filmdráma 134 perc

Az orosz rendező a Faust-témát korábbi, a „hatalom nagy játékosairól” szóló trilógiája (Moloch, Taurus, A nap) kiegészítésének szánta. Míg korábban valós történelmi alakok (sorrendben Hitler, Lenin és Hirohito császár) ihlették meg a rendezőt, most a Fausttal a legendák, mítoszok szintjéről tekint az örök és egyben nagyon is aktuális témára, az emberi tudás-, birtoklás- és hatalomvágyra. A film nagy erénye, hogy egyszerre működik primer szinten középkori kaland/fantáziatörténetként a korai, nyersebb romantika szellemében; miközben a diskurzusok, monológok szintjén egy mély egzisztencialista-filozófiai értekezést kapunk az emberi természetről – korántsem a leányregények hangnemében.

rendező: Alekszandr Szokurov, forgatókönyvíró: Jurij Arabov
operatőr: Bruno Delbonnel, vágó: Jörg Hauschild, zene: Andrej Sigle

szereplők:

Johannes Zeiler, Anton Adasinsky, Isolda Dychauk, Georg Friedrich,
Hanna Schygulla

2011 Velencei Filmfesztivál: Arany Oroszlán-díj

A LÁZADÁS NAPJA (DEN UCHITELYA / PROTEST DAY)

orosz filmdráma, 80 perc

Április 27. 18.00
Metropolis terem

Egy középiskolai irodalomtanár egy napját bemutató filmben a tipikus orosz ‘kisember’ alakja jelenik meg. Élete romokban hever: exneje és semmirekellő fia csak a tartásdíjra tart igényt, anyja szerint ugyanolyan lúzer mint apja volt, diákjai kinevetik. Kétségbeesetten próbálja a külvilágot kizárni, belső fantáziavilágába menekül, csak ott talál egy kis nyugalmat. Ezen a napon úgy dönt, nem tűr tovább...

Írta és rendezte: Szergej Mokritskij, Fényképezte: Ivan Maliutyin
Látványtervező: Jurij Grigorovics, Jelmez: Ljudmila Ribalko
Zene: Alexander Manotskov, Hang: Sergej Ovcsarenko
Vágó: Pavel Kanyutin, Producer: Uljana Szaveljeva
General producer: Natalja Mokritszkaja,
Gyártó: Production Film Company New People, az Orosz Kulturális Minisztérium támogatásával
Szereplők: Anatolij Kot, Szeptlana Nemoliajeva, Irina Rakmanovsz,
Ljudmila Titovsz, Andrej Bilzho

LEGYEN MEG AZ Ő AKARATA...
(DOCH / THE DAUGHTER)
2012, dráma

Április 27. 20.00
Metropolis terem

ANIMÁCIÓS VÁLOGATÁS
animációs filmek

Április 27. 20.30
Amarcord terem

Inna egy kisvárosban él, apjával és öccsével. Anyja öngyilkossága óta egyedül neveli öccsét és gondoskodik apjáról, akit minden kegyetlensége és erőszakossága ellenére, rajongva szeret. Apja a keresztény erkölcs kéréseivel hűve, a legkisebb botlást is szigorúan bünteti.

A naiv lány élete gyökeresen megváltozik, amikor az iskolába új lány érkezik. Mása minden rosszat megtestesít, ami apja szerint ördögtől való. Divatos ruhákban jár, dohányzik, sört iszik, fiúkkal flörtöl és diszkóba jár. A két lány barátságot köt, az eddig magányos Inna épphogy elkezd élni a tinédzserek eddig ismeretlen életét, amikor barátnőjét megöli a várost félelemben tartó ismeretlen sorozatgyilkos...

Rendezte: Alexander Kaszatkín, Natalja Nazarova, Forgatókönyv: Natalja Nazarova
Operatőr: Andrej Najdenov, Látványtervező: Vadim Safranszkij
Jelmez: Regina Komszkaja, Zene: Alexander Manotszkov
Hang: Filipp Lamshin, Vágó: Olga Proskina
Producer: Szergej Zernov, Svetlana Kucsmajeva
Gyártó: Gorkij Film Studio, Film Company Valdai
Szereplők: Maria Szmolnyikova, Jana Osipova, Igor Mazepa, Oleg Tkacsev, Vlagyimir Misukov

2012 Tallin Black Nights Film Festival – FIPRESCI-díj
2012 Varsói Nemzetközi Filmfesztivál – FIPRESCI-díj

Studio Shar, Moszkva

Anna Kadikova - A vakond a strandon(2012),
Vlagyimir Danilov - Ősapa (2012)
Vaszilij Szlicskov - Eljött a tél (2012)
Anton Djakov, - Kosztja (2012)
Szonya Kendel' - Pishto elmegy (2012)
Konsztantyin Brilljantov - Uмба-Uмба (2012)

Válogatás a Szuzdali Animációs Fesztivál filmjeiből

Tanya and Olga Poljektov - Lárma(2012), Studio TiO and STB,
Rim Sarafutdinov - Aldar és a szürke farkas (2012), Bashkortostan
Julia Aronova - Anyám egy repülőgép , Studio Pchela
Vera Mjakiseva - Szelek szárnyán, (2012), Studio Pchela
Natalja Csernyisova - A hópehely (2012), Studio Pchela
Jelena Vorontszova - Mindenünk, (2012), VGIK

Külön köszönet: Ljubov Gaidukova, Studio Shar; Maria Muat, Studio Pchela; Tanya and Olga Poljektov, TiO&RDST, Galina Perveeva, CTB, Szergej Szeljanov; Rim Sarafutdinov; Fedor Popov of VGIK Debut and Jelena Vorontszova, valamint a filmkészítőknek és Alexander Gerasimov-nak (Szuzdal Animációs Fesztivál).

MARXNAK
(ZAMARSKA / FOR MARX)
orosz filmdráma, 100 perc

Április 28. 18.00
Metropolis terem

2008-as pénzügyi válság idején játszódó film helyszíne egy iparváros, ahol egy csapat gyári munkás független szakszervezetet alapításába kezd. A korábbi érdekképviselőt semmit sem tesz az ellen, hogy a tulajdonosok a válság minden következményét a már végsőkig kiszigerelt, elszegényedett munkásokra hárítják át.

A legnagyobb luxusban élő tulajdonosok ezt nem nézik tétlenül, kíméletlen leszámolásba kezdenek...

A film bemutatja a kulturális és társadalmi helyzetet a mai Oroszországban, a legégetőbb kérdésekre keresve a választ.

Írta és rendezte: Svetlana Baskova, Operatőr: Maxim Mosin, Jegor Antonov

Látványtervező: Svetlana Baskova, Hang: Kirill Vaszilenko

Vágó: Veronika Pavlovszkaja

Producer: Anatolij Oszmolovskij, Andrej Szilvesztrov, Gleb Alejnyikov

Gyártó: Production Ad Studio, CINEFANTOM

Szereplők: Szergej Pakomov, Vlagyimir Jepifantszev, Viktor Szergacsev, Lavrentij Sztvetlicsnij, Alexander Kovaljev, Vlagyimir Jakovlev, Denis Jakovlev, Mihail Kalinkin

MAI MESÉK
(RASSKAZI / SHORT STORIES)
orosz játékfilm, 105 perc

Április 28. 20.00
Metropolis terem

Egy fiatal író kéziratát visszautasítja a divatos kiadó. A kézirat rejtélyes módon befolyásolja mindazok életét, akik akár csak egy oldalt is elolvastak belőle. Négy történetet láthatunk, mindegyiket más műfajban: abszurd komédiát, szatírat, thrillert és melodramát. Valamennyi történet egy-egy lehetséges válasz a társadalmi és kulturális viszonyokra, változásokra, bemutatva az orosz mindennapok fonákját.

Írta és rendezte: Mihail Szezal, Fényképezte: Eduard Moskovics

látványtervező: Vitalij Trukanyenko, Jelmez: Vlagyimir Kupcov

Zene: Andrzej Petras, Hang: Konstantin Sztetkevics

Vágó: Mihail Szezal

Prodcuer: Anastazia Kavunovszkaja, Szergej Kretov

Gyártó: Production Film Company RUmedia

Szereplők: Vlagyiszlav Leskevics, Darja Nosik, Andrej Merzlikin, Igor Ugolnyikov, Konsztantyin Juskevics, Andrej Petrov, Ljubov Novikova, Tamara Mironova

2013. Kinotavr Fesztivál – Gorin-díj a legjobb forgatókönyvért